

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 06121-9/2020/11

Datum: 5. 1. 2021

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Stegne 7, Ljubljana (v nadaljevanju: agencija), na podlagi četrtega odstavka 135. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/2006-UPB2, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZUP) in prvega odstavka 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06-UPB1, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZMed) v postopku inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem zakonskih obveznosti iz 99. člena ZMed, izdaja zavezancu Kanal A d.o.o., Kranjčeva ulica 26, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Matej Pregarc, po uradni dolžnosti naslednji

SKLEP

1. Postopek inšpekcijskega nadzora zoper zavezanca Kanal A d.o.o., Kranjčeva ulica 26, 1000 Ljubljana, voden pod št. 06121-9/2020, **se ustavi**.
2. Posebni stroški postopka niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija, ki je na podlagi prvega odstavka 109. člena ZMed pristojna za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem določb ZMed, je po uradni dolžnosti zoper zavezanca Kanal A d.o.o., Kranjčeva ulica 26, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: zavezanec), začela postopek inšpekcijskega nadzora v zvezi z domnevno kršitvijo 99. člena ZMed, ki določa, da novinarji in voditelji televizijskih poročil ne smejo nastopati v oglaševanju.

Prvi odstavek 21. člena ZMed določa, da je novinar po tem zakonu oseba, ki se ukvarja z zbiranjem, obdelavo, oblikovanjem ali razvrščanjem informacij za objavo prek medijev in je zaposlena pri izdajatelju, ali pa samostojno kot poklic opravlja novinarsko dejavnost (samostojni novinar).

V skladu z 11. točko 3. člena Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15, v nadaljevanju: ZAvMS) kot predpisa, ki se uporablja za televizijsko oglaševanje na podlagi določbe drugega odstavka 50. člena ZAvMS, ki določa, da se z dnem uveljavitve tega zakona za ponudnike oziroma za avdiovizualne medijske storitve prenehajo uporabljati med drugim določbe

46. člena ZMed v zvezi z oglasi, pomeni televizijsko oglaševanje vsako obliko sporočila, ki ga fizična ali pravna oseba predvaja v zameno za plačilo ali drugo podobno nadomestilo ali z namenom samooglaševanja in ki zadeva trgovino, poslovno dejavnost, obrt ali stroko ter želi v zameno za plačilo spodbuditi preskrbo z blagom in storitvami, vključno z nepremičninami, pravicami in obveznostmi. Oblike televizijskega oglaševanja so oglasi, informativno oglaševanje, samooglasila, plačana video obvestila in druge oblike televizijskega oglaševanja, ki jih v svojem splošnem aktu opredeli agencija.

Na podlagi prvega odstavka 50. člena ZMed je izdajatelj odgovoren za skladnost oglasa z določbami tega zakona.

Agencija je kot pristojni organ dne 2. 3. 2020 naredila analizo lastnih posnetkov televizijskih programov Planet TV na dan 22. 3. 2019 v trajanju od 18:43:54 do 18:46:34 ure in KANAL A na dan 24. 2. 2019 v trajanju od 21:16:37 do 21:17:17 in ugotovila, da novinar ..., nastopa v informativni programski vsebini (poročilih) pod nazivom »Danes« izdajatelja Planet TV d.o.o., Stegne 19, Ljubljana, in v televizijskem oglasu zavezanca »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici«. Navedeni oglas je bil dne 24. 2. 2019 v televizijskem programu KANAL A objavljen v posebnem oglaševalskem bloku med 21:12:21 do 21:19:14 uro, ki je bil optično in zvočno jasno ločen od drugih programskih vsebin. Zadevni televizijski oglas povzame dogajanje v družini novinarja ... od rojstva hčere Tie v ljubljanski porodnišnici pred desetimi leti do danes, ko ta v domači kuhinji skupaj z mamo Ines sodeluje pri kuhanju. Celoten televizijski oglas komentira novinar ..., ki se tudi fizično večkrat pojavlja v samem oglasnem sporočilu. Prav tako se dne 24. 2. 2019 ob 21:17:08 uri izpiše njegovo ime in priimek. V oglasu sta imenovani njegova hčerka Tia in žena Ines. Pri tem pa nista navedena njuna priimka. V oglasu poleg navedenih nastopata še ženski in moški lik, pri katerih pa ni navedenih osebnih imen, vendar skupaj delujejo kot družina. Na koncu televizijskega oglasa gledalec izve za oglaševalca oziroma naročnika oglasa Zavarovalnico Triglav in njen produkt Življenjskega zavarovanja za primer smrti. Iz posnetka televizijskega oglasa tudi ni razvidna oznaka brezplačne objave v smislu 12. točke 3. člena ZAVMS. Po ugotovitvah agencije se je navedeni televizijski oglas »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici« v televizijskem programu KANAL A predvajal v času od 24. 2. 2019 do 12. 5. 2019. V tem času je novinar ... poslovno sodeloval z navedenim izdajateljem Planet TV d.o.o. iz Ljubljane, kar je agencija ugotovila kot navedeno iz lastnih posnetkov televizijskega programa Planet TV, saj je ... opravljal delo novinarja v informativni programski vsebini »Danes« izdajatelja Planet TV d.o.o. Dne 22. 3. 2019 je v zadevni programski vsebini pripravil športni prispevek v zvezi s Svetovnim pokalom v Planici 2019 v trajanju 18:43:54 do 18:46:34 ure. Novinar ... se v prispevku pogovarja z vodjem tekmovanja o dosežkih naših reprezentantov, možnosti osvojitve medalj v ekipnem delu tekmovanja in jutrišnjih vremenskih razmerah na letalnici. Agencija je na podlagi vpogleda v poslovni register Slovenije, objavljen na AJPES, ugotovila, da ima novinar ... od 1. 10. 2013 odprt Televizijsko novinarstvo, ... s.p., in sicer je kot njegova glavna dejavnost navedena umetniško ustvarjanje, v okvir katere se uvršča dejavnost

samostojnih novinarjev.

Agencija je zaradi ugotovitve vseh dejstev in okoliščin zavezanca z dopisom št. 06121-9/2020/2 seznanila z vsemi zgoraj ugotovljenimi dejstvi in okoliščinami ter predložila posnetke v zvezi z domnevno storjeno kršitvijo zakonskega določila 99. člena ZMed. Zavezanec je bil pozvan k podaji pisne izjave v zvezi s predmetom nadzora.

Agencija je dne 8. 7. 2020 prejela pisno izjavo zavezanca, ki se vodi pod št. 06121-9/2020/3. V njej se je zavezanec strinjal z zakonsko prepovedjo nastopanja novinarjev v oglaševanju iz 99. člena ZMed in odgovornostjo izdajatelja za skladnost oglasa z zakonom na podlagi določbe 50. člena tega zakona. Pojasnil je, da je pojmovno nemogoče, da bi zavezanec poznal ali vedel prav za vse nastopajoče v oglasih, ki jih od naročnikov pridobi že pripravljene, ali so, so še ali sploh so novinarji, kar naj bi bilo tudi v konkretnem primeru. Ni jasno ali je ... novinar na mediju Planet TV ali katerem koli drugem mediju, razen lastnem, po njihovi izjavi ne morejo vedeti in niso vedeli V tovrstnih okoliščinah bi za to pomenilo uvajanje postopkov zoper zavezanca ugotavljanje objektivne odgovornosti, še zlasti zato, ker ZMed, kljub podlagi iz 50. člena tega zakona, ne vsebuje prekrškovne določbe za zavezanca, ampak le za novinarja (138. člen ZMed). Predlaga, da se inšpekcijski postopek zato ustavi.

Agencija mora ves čas postopka po uradni dolžnosti skladno z 44. členom ZUP skrbeti, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih pravice ali pravne koristi bi lahko vplivala odločba. Agencija je na podlagi tega družbi Zavarovalnica Triglav, d.d., Miklošičeva cesta 19, Ljubljana (v nadaljevanju: stranski udeleženec) posredovala vabilo št. 06121-9/2020/4 skladno z 142. členom ZUP in poziv k izjasnitvi št. 06121-9/2020/6 skladno z 9., 138. in 146. členom ZUP v okviru predmetnega inšpekcijskega postopka kot stranskemu udeležencu, saj je bil naročnik navedenega televizijskega oglasa. Stranski udeleženec se je vabilu odzval in posredoval svojo pisno izjavo, ki se vodi pod št. 06121-9/2020/8. V pisni izjavi je stranski udeleženec navedel, da ni vedel oziroma mogel vedeti, da ... opravlja dejavnost televizijskega novinarstva, zato s svojim ravnanjem ni niti naklepno niti iz malomarnosti kršil predpisa. V sklopu pogodbe, sklenjene z družbo ... d.o.o. iz Ljubljane (v nadaljevanju: ...) je ... opravljal trženjsko komunikacijske aktivnosti. Televizijski oglas je bil naročen na podlagi aneksa k tej pogodbi, s katerim se je ... zavezal, da bo izvedel oglaševalsko kampanjo, katere del je bil sporen televizijski oglas. Ideja je bila, da se v oglasih najprej prikaže resnični video posnetek družine izpred več let in se nato še dodatno posname posnetek te družine v času snemanja oglasa v letu 2018. Televizijski oglas je bil zasnovan, da prikazuje družine v preteklosti in danes. Zavezanec je potrdil zgodbo in naloga ... je bila najti tri družine, ki bodo zadostile tem pogojem. Dejanski izbor igralcev je opravilo podjetje ... d.o.o. iz Domžal na podlagi pogodbe s ... Na izbor se je prijavila družina ..., ki je bila nato tudi izbrana, ker je bila edina, ki se je strinjala z uporabo njihovega posnetka o rojstvu otroka v porodnišnici v televizijskem oglasu. Stranski udeleženec je v zvezi s tem poudaril, da niti sami kot naročniki oglasa niti podizvajalci niso iskali igralcev ali konkretnih oseb, ampak družine z dokumentarnimi posnetki, ki so jih bili pripravljene objaviti. Nihče od udeleženih ni angažiral ... kot posameznika, prav tako se je ta prijavil kot del družine ... ni nastopal kot novinar, niti sam ni nikoli navedel, da se s to dejavnostjo ukvarja, zato nihče ni vedel za njegov poklic. ... pa je bil seznanjen, da

nastopa v oglaševalske namene, vendar se je s sodelovanjem v oglasu brez pridržkov strinjal. Pojasnil je še, da od nikogar izmed udeleženih ni dobil obvestila, da za kogarkoli od nastopajočih obstajajo razlogi, da v oglasu ne bi smeli nastopati, ob pregledu oglasov pa niso opazili nobene medijsko izpostavljene osebe. Nihče od udeleženih v postopku kreiranja in odobritve oglasa ni v ... prepoznal novinarja, niti on sam s tem kogarkoli seznanil.

Agencija je tako zavezanca kot stranskega udeleženca seznanila z njunima izjavama (dokumenti št. 06121-9/2020/9 in št. 06121-9/2020/10) in pri tem ugotovila, da si izjavi vsebinsko ne nasprotujeta, zato se bo v nadaljevanju opredeljevala v pretežnem delu do navedb zavezanca, zoper katerega se vodi predmetni inšpekcijski postopek.

Agencija je ugotovila, da ni dvoma, da je ..., ki opravlja delo novinarja po 21. členu ZMed, nastopal v televizijskem oglasu, ki se je predvajal v televizijskem programu zavezanca, kot tudi dejstvo, da je v času snemanja in predvajanja televizijskega oglasa opravljal delo novinarja. Sporno pa je dejstvo, ali zavezanec vedel ali mogel vedeti, da je ... novinar pri izdajatelju Planet TV d.o.o. na podlagi javno dostopnih podatkov, saj kot je izjavil zavezanec, ne gre za njihovega novinarja. Agencija v zvezi s tem pojasnjuje, da je podatek v zvezi z opravljanjem dejavnosti na podlagi podatkov AJPES javen, pri čemer pa ta podatek ne daje odgovora, ali je novinar v času predvajanja dejansko sodeloval s posameznim izdajateljem televizijskega programa. Agencija je na podlagi vpogleda v AJPES ugotovila, da ima ... od leta 2013 odprto Televizijsko novinarstvo, ... s.p., in sicer je kot njegova glavna dejavnost navedena umetniško ustvarjanje, v okvir katere se uvršča dejavnost samostojnih novinarjev. Agencija je na posnetka televizijskega programa Planet TV in pogodb o poslovnem sodelovanju ugotovila, da je ... v času predvajanja televizijskega oglasa opravljal delo novinarja. Agencija zato verjame izjavi zavezanca, da ta ni poslovno sodeloval z zavezancem, posledično zavezanec ni mogel vedeti, pri katerem izdajatelju televizijskega programa opravlja delo novinarja, saj te podatki niso javni. Prav tako teh podatkov ne bi mogel pridobiti, saj gre za področje varstva osebnih podatkov. V temu delu gre tudi pritrčiti zavezancu, da sam ne more poznati vseh novinarjev, razen lastnih. Odgovornost zavezanca po prvem odstavku 99. člena v povezavi s 50. členom ZMed je po svoji naravi objektivna odgovornost. Pri tem je zato ključno dejstvo, ki ga je agencija ugotovila na podlagi izvedenega dokaznega postopka, da zavezanec novinarja ni poznal oziroma mogel poznati, saj ta ni bil pri njem zaposlen, kar potrjujejo tudi pogodbe o poslovnem sodelovanju novinarja in izdajatelja Planet TV d.o.o.. V kolikor bi zavezanec novinarja poznal, kar bi mu omogočalo vedenje o njegovi zaposlitvi oziroma poslovnem sodelovanju, bi lahko ugotovil, da oglas ni v skladu z določbo prvega odstavka 99. člena ZMed, v nasprotnem primeru pa te odgovornosti zavezanec ne more prevzeti in posledično ta ni odgovoren za nastalo kršitev. Enako je moč ugotoviti tudi glede na izjave stranskega udeleženca, ki novinarja ... ni poznal, prav tako ni vedel oziroma mogel vedeti, da poslovno sodeluje z izdajateljem Planet TV d.o.o. iz Ljubljane, saj ga ta ni o tem obvestil pred začetkom snemanja televizijskega oglasa, prav tako pa omenjene pogodbe niso javne listine. Ne glede na to pa bi stranski udeleženec po tem, ko je bil seznanjen s sporno vsebino zadevnega televizijskega oglasa, moral z njegovim predvajanjem prenehati in o tem obvestiti ..., s katerim poslovno sodeluje na področju tržno komunikacijskih aktivnosti.

Ker se postopek inšpekcijskega postopka začne in vodi v javnem interesu, v temu primeru z namenom, da pristojnim organom ugotovi odgovornost v zvezi s kršitvijo prvega odstavka 99. člena ZMed, agencija glede na ugotovljeno zaključuje, da nadaljnje vodenje inšpekcijskega postopka ni več potrebno, saj zavezanec ni odgovoren za nastalo kršitev. Na podlagi vsega navedenega je agencija skladno s četrtem odstavkom 135. člena ZUP, ki določa, da lahko organ postopek začel po uradni dolžnosti ustavi, odločila tako, kot izhaja iz prve točke izreka tega sklepa.

Agencija je v postopku ugotovila, da posebni stroški postopka niso nastali niti jih ni uveljavljal sam zavezanec oziroma stranski udeleženec, zato je na podlagi 118. člena ZUP v povezavi s prvim odstavkom 113. členom tega zakona odločila tako, kot izhaja iz druge točke izreka tega sklepa.

V skladu s tretjim odstavkom 191. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZEKom-1) je ta sklep dokončen.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper ta sklep je v skladu s 192. členom ZEKom-1 mogoče sprožiti upravni spor v roku tridesetih (30) dni od njegove vročitve. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana.

Odgovorna oseba
Mojca Budimir
Pooblaščenca uradna oseba agencije

Vročiti:

- Kanal A d.o.o., Kranjčeva ulica 26, 1000 Ljubljana, osebno,
- ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d., Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana, osebno.